

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЮРИДИЧНІ ОСОБИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Юридичні особи в цивільному праві України
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права, професор
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	alla.zelisko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять із здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є відповідний інститут цивільного права, а також практика реалізації норм законодавства України, що регулюють порядок створення, діяльності та припинення юридичних осіб.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <p>Змістовий модуль 1. Загальні положення про юридичні особи.</p> <p>Змістовий модуль 2. Правовий статус окремих видів юридичних осіб.</p> <p>Юридичні особи на сьогодні займають таку ж питому вагу поміж учасників цивільних відносин, як і фізичні особи. Вони є зручною формою реалізації як підприємницької, так і неприємницької діяльності. Така оптимальність для використання конструкції юридичної особи у різних сферах суспільних відносин визначається такими факторами, які відокремленість майнова юридичної особи, можливість обирати максимально зручну для засновників організаційно-правову форму поміж переліку пропонованих законодавцем альтернативних форм.</p> <p>Сучасні процеси глобалізації спонукають до розгляду сучасних правових інститутів у розрізі євроінтеграційних процесів, а тому вивчення інституту юридичних осіб у цивільному праві є ефективним із врахуванням основних положень не лише вітчизняного законодавства та судової практики, але і особливостей правового регулювання юридичних осіб у світовому співтоваристві.</p> <p>Дисципліна «Юридичні особи в цивільному праві України» є складовою частиною підготовки фахівців у галузі юриспруденції. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувачів системні і комплексні знання стосовно поняття юридичної особи у праві України; особливостей регулювання статусу окремих видів юридичних осіб, порядку їх виникнення, зміни і припинення тощо. Засвоєння здобувачами знань в сфері юридичних осіб забезпечить формування у здобувачів навиків щодо практичного застосування норм законодавства, які регулюють правовий статус окремих їх видів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері юридичних осіб у цивільному праві на підґрунті глибинного розуміння природи юридичних осіб, їх системи та особливостей</p>	

реалізації ними правосуб'єктності для професійного застосування вітчизняного законодавства та розуміння трендів регулювання юридичних осіб.

Основними цілями вивчення дисципліни є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм вітчизняного законодавства та законодавства держав європейської спільноти у сфері діяльності юридичних осіб, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі застосування норм законодавства щодо діяльності юридичних осіб.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності:

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, зокнайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання:

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	6
самостійна робота	74

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
4	081 Право	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальні положення про юридичні особи.

Тема 1. Становлення інституту юридичних осіб. Ознаки юридичних осіб як учасників цивільних правовідносин.	2	-	9
Тема 2. Юридичні особи публічного та приватного права в цивільному праві України. Особливості правового статусу юридичних осіб публічного права.	2	-	9
Тема 3. Види юридичних осіб приватного права в Україні.	2	2	6
Тема 4. Створення юридичних осіб.	-	2	6

Тема 5. Припинення юридичних осіб.		2	6
Змістовий модуль 2. Правовий статус окремих видів юридичних осіб.			
Тема 6. Підприємницькі товариства як учасники цивільних правовідносин.	2	-	9
Тема 7. Непідприємницькі товариства як учасники цивільних правовідносин.	2	-	9
Тема 8. Установи.	-	-	11
Тема 9. Похідні форми юридичних осіб приватного права.	-	-	9
	ЗАГ.:	10	6
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p> <p>Контроль успішності здобувачів здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою відповідно до видів контролю набутих здобувачем знань та вмій.</p> <p>Підсумковий бал з навчальної дисципліни розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському занятті та складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів) і в сукупності становить максимально 100 балів.</p>		
Вимоги до письмової роботи	<p>Передбачається виконання 1 письмової залікової роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Варіанти завдань, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються викладачем та затверджуються на засіданні кафедри (пп. 3.3.5 МРПОУ).</p> <p>Максимальна кількість балів за письмову роботу – 75 (пп. 2.7.1 МРПОУ).</p>		
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять передбачає, що поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять.</p> <p>Підсумковий бал за семінарські (практичні, лабораторні) заняття (максимально 25 балів) виставляється здобувачу в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні, лабораторні) заняття, самостійну роботу, в тому числі оцінок за відпрацьовані заняття, помноженим на коефіцієнт 5 (заокругленим до цілого). (пп. 2.7.2 МРПОУ).</p>		

Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач у визначені строки та у визначеній формі повинен виконати письмову залікову роботу. Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 3.3 МРПОУ.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік. Максимальний бал за залікову роботу – 75 (пп. 2.7 МРПОУ). Залік проводиться в письмовій формі та передбачає виконання письмової залікової роботи. Заліковий білет включає три питання теоретичного характеру та термінологічне завдання. Описові питання оцінюються у 20 балів кожне і термінологічне завдання – у 15 балів. Залік також може проводитися у тестовій формі з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/ , що передбачає розв’язання 20 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 3,75 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами освіти заліку у письмовій формі, письмових завдань для самостійного опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи здобувачів другого курсу ОП “Право” ОР Бакалавр денної та заочної форми навчання), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universitytet.pdf.

Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни. Відпрацювання пропущених занять не є обов’язковим і проводиться лише за бажанням здобувача.

Неформальна освіта

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Цивільне право (частина загальна). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасиво-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 448 с.
2. Жигалкін І. П. Установи як юридичні особи : монографія. Х.: Право, 2010. 168 с.

3. Зозуляк О. І. Непідприємницькі юридичні особи як суб'єкти цивільного права: теоретичний та практичний аспекти : монографія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. 432 с.

4. Зеліско А.В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ, 2017. 445 с.

5. Науково-практичний коментар Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»/ [В.А. Васильєва, В.В. Луць, Л.В. Сіщук та ін.]; за заг. ред. В.А. Васильєвої. Харків: Право. 2020. 336 с.

6. Кологойда О.В., Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М. Корпоративне право Європейського Союзу : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К. 2023. 392 с.

7. Гнатів О. Юридичні особи публічного права: підходи до розуміння. Law. State. Technology, Вип. 1, 2022. С. 39-45.

8. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / [О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.] ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с.

9. Цивільне право України: погляд у майбутнє: збірник наукових праць до 70-річчя з дня народження Наталії Семенівни Кузнєцової / за заг.ред. Р.О. Стефанчука, О.О. Кота. Одеса: Видавництво «Юридика», 2024. 622 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в методичних вказівках, розміщених на сайті кафедри (<https://kcp.pnu.edu.ua/op-maгiстр/навчално-metodychni-materialy/>):

**Викладач: Алла ЗЕЛІСКО,
професор кафедри цивільного права**